

Kiss Zsuzsanna:

Hivogató

Valami furcsa összehangolódás

Valami ritka rend -

Széthúzó erők erős egyensúlya,

Mély belső bizonyosság idehant -

Bizonyosság arról, hogy élni jó,

Szenvedni elkerülhetetlen,

Szeretni tisztán: megistenülés,

Meghalni szép -

S a kifejezést megadni mindezekhez,

Megtalálni a felséges Igét:

Az Igét mindezekhez:

A Béke ez.

Orkán ordíthat aztán odakünt,

Robbanhat ezer bomba, kárbament

De kárt nem okozott.

Bent:

Csend.

A Béke itt kezdődik.

Bent:

Csend.

Isten hozott.

/Reményik Sándor: Béke/

Hazafelé jöttem Gödöllőről, az Örökség Népfőiskola 3. országos találkozójáról, s azon gondolkodtam, vajon hogyan rakhatnám ki a magammal hozott batyut. Hogyan válthatnám szavakra az érzéseimet, benyomásaimet, hogy azok a magam számára is érthetők, s másokkal, veletek megoszthatók legyenek. Aztán kezembe került ez a Reményik vers, s én ráéseméltem, igen, ez várt Gödöllőn:

"Valami furcsa összehangolódás

Valami ritka rend - " - ami egyébként oly természetes lenne, hiszen a harmóniát magunkkal hozzuk már az anyaméhből, a benti biztonságból, de

mégsem tudjuk hasznosítani, mert itt kint "Minden Egész eltörött"

Minden láng csak részekben lobban

Minden szerelem darabokban

Minden Egész eltörött".

Ezek az emberek, akikkel most Budapeston találkoztam: Molnár V. József, Papp Gábor, Kocsi Márta és még sokan mások visszanyúltak az életművészetekhez, s megtalálták az egyensúlyt jó és rossz, sok és kevés, repülő hallelujázás és mély depresszió között. S most billen el a mérleg, mert megvan a

"mély belső bizonyosság idebrat".

"Bizonyosság arról, hogy élni jó,

Szenvedni elkerülhetetlen

Szeretni tisztán: megistenülés

Meghalni szép - "

Hát nem erről szóltak Molnár V. József "Kérajzokládásai ?"

Hogy élni jó. Tudta ezt a parasztember. Tudott hálát adni kenyérért, gyermekért, Isten minden ajándékáért. Tudott vigadni és tudott méltósággal szenvedni. Nem is akarta elkerülni az akadályokat. Tudta, ez a dolga, s meg kell mérteni ahhoz, hogy megjutalmaztassunk.

Hogy "Meghalni szép -" - mert az nem örök búcsú, csak elkészülés, hazamenetel. És úgys találkozzunk azokkal, akiket tisztán szeretünk.

A mi dolgunk "a Kifejezést megadni mindezekhez,

Megtalálni a felsőges Igét"

Az Egy Igét, amelyre a Föld csillagnyi mósága rajzolódik (M.V.J.). Az igét, amely kinyilatkoztatás, kereszt, az igét amivel mi is beszélhetünk, s amely a magyar nyelvben a cselekvést, a megmozdulást jelenti. De nem tudunk mindenről beszélni, mert van, amiről nem lehet, csak dúdolni, táncolni, rajzolni. A gyermekrajzokban valami csodálatos rend tükröződik: Nap, Életfa, Kereszt, Tulipán... S az egyik rajzoló kisgyerek azt mondta a művéről: "azistenke mondja, hogy mit rajzoljak, benne van az ujjamban."

Ezzel a békével találkoztam Homoki Juli néni vidám, mosolygós szeméit, természetes, meleg szavait figyelve. Ő a saját nagylánykoráról, mulatságokról, kitáncoltatásról, szerelemről beszélt nekünk, a körülötte kuporgó, fülelő közönségnek, közösségnek.

És béke sugárzott Kocsi Márta szavaiból, akitől egy éjszakába nyúló beszélgetés során megtudtuk, milyen eráje van a gyopáros tányérnak.

Ez a törékeny, kicsi asszony a déke levele otthonba, 14-18 éves betörést elkövetett fiatalok közé vitte el a csodát. Olyan emberekhez, akikkel pap, pszichológus, tanár nem tudott mit kezdeni. Ő virágozni tanította meg őket, arra az ősi eljárásra, amivel Koronán, s más fazekasfalvakban festik a táányérokat. Márta nekik is, nekünk is megmutatta, hogyan lehet csomagolópapírral, zsínkréttal és őszinteség segítségével kirajzolni magunkból a gonoszt, kezét fogni vele: "Szervusz koma! Most már ismerlek! Menj Isten hírével!" S az örök valóban kibújik belőlünk, és a következő lapra, táányérra már tisztán, a belünk virágai kerülnek. A gyopáros táányérnak törvénye van - ami, ha megismerünk, megismerhetjük önmagunkat, kiszűrhetjük magunkból a bombák szilánkjait, s megtalálhatjuk a belső csendet, s "a déke itt kezdődik".

Juli néni tán soha nem rajzolt gyopáros táányért, de kiélhette minden indulatát a szokásokban, az ünnepekben. De a mi szülgletes világunk nem ad erre lehetőséget. Olyan ritka az ünnep, amikor a gyertya lángjában eltűnnek a sarkok, szögletek.

Juli néni tudja, a gyertya lángja az Atya, a méhviasz teste a Fiú, s a lecsurgó viasz a Szentlélek. Mi már nem gondolunk ezzel. Miért? Miért szűnt meg, vagy miért szunnyad a hit a legtöbb emberben? - kérdezte egyszer valaki. S az angyal válaszolt: "Behálózzák a földet keresztül-kasul a betonutak. Szélesek és simák, s a téboly nyargalász rajtuk. Sok út van, nagyon sok. Ne csodáld, ha a kicsiből, a szűkből, az egyetlennél megfélemedeztek. Mi a téboly? Bürtönben szinylődő szent erő. Ki kéne szabadítani valahogyan: vagy a régi szokások megelevenítésével, vagy magunkból valahogy újraszültni ezt a világot, hisz természetes örökségünk - erről beszélt Hintalan László. De ennek elsődleges feltétele: a benti csend. A csend, mely nem függ a zajtól, szó nélkül, hang nélkül, tett nélkül, minden hangok, minden titkok összessége".

Isten hozott! - így fogadtak mindannyiunkat. Gyere el Te is! Hogy átvedd az örökséget, mert a Tiéd is! Az Egy örök Isten Téged is megajándékozott vele! Ők segítenek kicsomagolni az ajándékot, amit aztán Te is tovább adhatsz!

S így lesz örök.

Úgy legyen!